

تفاوت مد اجتماعی با عادت ها و سنت های اجتماعی

مد در طول تاریخ بشر همواره بوده، هست و خواهد بود و پیامد دوره معاصر نیست. به تعبیری دیگر، مد، حوزه بسیار گسترده و فراگیری از بعد زمان، مکان، موضوع دارد و اگر غیر از این بود، عادت ها، رفتارها، سنت ها و ظاهر انسان ها به همان صورت باستانی و سنتی باقی می ماند.

تفاوت مد اجتماعی با عادت ها و سنت ها پایدارتند ولی مد اجتماعی این است که عادت ها و سنت ها پایدارتند ولی مد اجتماعی به سرعت تغییر می کند. عادت ها و سنت ها نشان دهنده گرایش انسان به حفظ مورث کهن هستند ولی مد اجتماعی، نمودار نخواستهای انسان است.

عادت ها و سنت ها ولی سالیان طولانی ایجاد می شود و فرد یا گروهی خاص مؤسس آن نیست. در حالی که طبقات اشرافی و دسته های با نفوذ سیاسی، مد اجتماعی را گسترش می دهند یا از طریق وسایل ارتباط جمعی رواج می یابد. در جوامع امروزی به دلیل وجود وسایل ارتباطی سریع و گسترش تبادل اطلاعات و اخبار و نیز در نتیجه فعالیت دسته های سیاسی و اقتصادی، مد اجتماعی نسبت به گذشته رونق بیشتری یافته است.

در پی صنعتی شدن رشد شهرنشینی و تبدیل کلانشهرها به محل تجمع انبوهی از غریبه ها، نیاز به روش های بصری قوی برای ابراز هویت افراد به وجود می آید. مد از آماده ترین ابزارهایی است که افراد به کمک آن می توانند پیام بصری گویایی درباره هویت خود صادر کرده و امکان ساختن هویت های مشخص شده را در میان ازدحام شهرهای بزرگ فراهم کنند، به ویژه در شهرهای مدرن و بزرگ، مد از این رو اهمیت دارد که افراد با انبوه غریبه ها درمی آمیزند و فقط لخته های بسیار کوتاه در اختیار دارند تا بر یکدیگر تاثیر بگذارند.

در واقع در شهرهای امروزی مد یکی از داشته های اصلی افراد است که با استفاده از آن بتوانند خود را به مردم نشان بدهند و بفهمانند؛ چرا که گمنامی نسبی ضربه‌هنگ پرشتاب زندگی در کلانشهرهای کنونی مستلزم روش های کاملا بصری و نسبتاً قوی برای ابراز هویت است.

طراح: بیژن گورانی

جدول ۶۷۹۶

جدول عادی

افتی: (۱) شکست ورزشی- از تقسیمات شهری- در بازار بورس معامله می شود(۲) پایه- زیرشلواری- ظالم و ستمگر(۳) دور افتاده- اندام تنفس ماهی(۴) کاشف میکروب بیماری هاری -کلام شیوا- آغوزه مخفف اگر ترکیب آبی وسیاه زن سرخ رو(۶) بی کس- خرده گرفتن- زمین آذری (۷) بزرگی و شرف- شادمانی و نشاط -دومین سوره قرآن (۸) محل نصب رادار- مجموعه تلویزیونی، منتشرکننده کتاب(۹) مرگ -هر سنگ قیمتی- خدا حافظی بیگانه(۱۰) تکرار حرفی -از باشگاه های فوتبال انگلیس- کارگر زیر دست بنا(۱۱) عمل شمردن -صدمین سوره- نشانه مصدر جعلی(۱۲) خون رادردین به گردش در می آورد- دلجویی- پیش پرداخت(۱۳) از شناخته شده ترین فرم های موسیقی کلاسیک- کم ارتفاع(۱۴) طلایی- درختی گرمسیری- دعوت شده(۱۵) مرغ سلیمان بیابان، انتها، گلی زینتی.

عمودی: (۱) تیزرو- فیلمی درباره زندگی شمس و مولانا ساخته حسن فتعی- روده تابیده شده(۲) سنگ آسیاب- امیدواری- نتیجه کار(۳) بنجم- همنشین ساختمان(۴) پشه ناقل بیماری خواب -از اوراق بهادار- مدرک(۵) پوشاک پا- شهری در لرستان(۶) نامیده- ساختمان گروی شکل در هسته سلول- دلفریب(۷) لوس- مادر حضرت اسماعیل (ع)- مرکز استان دیاله عراق(۸) علم پزشکی- نوعی درجه بندی برای تعیین دما- بوی رطوبتی(۹) شایستگی- لوله باریک در ساقه گیاه- محله(۱۰) مربوط به هنر- رو به آن نما می خوانیم- خشکی مزاج(۱۱)

حل جدول عادی ۶۷۹۵

۱۵	۱۴	۱۳	۱۲	۱۱	۱۰	۹	۸	۷	۶	۵	۴	۳	۲	۱
۱	ا	ت	م	ا	ر	د	ف	ت	م	ق	ب	ر	ه	۲
۳	خ	و	ر	و	ب	ی	ا	ب	ا	ن	ک	ز	ا	۴
۴	ا	و	ک	د	ب	ر	د	س	ا	ف	ر	ی	ا	۵
۶	ک	ز	ی	ا	ل	ی	ا	ل	ی	ا	س	۷		
۵	م	د	ز	ا	ی	م	ب	ی	م	ه	م	ت	ل	۶
۷	ب	د	ل	و	ج	د	ی	و	د	ب	ی	ا	۸	
۸	ا	ل	ر	ج	ا	ا	ن	ا	د	ا	ن	۹		
۹	ا	ل	ل	ل	ر	ی	ا	د	ا	ر	ه	ت	۱۰	
۱۰	م	ا	م	ت	و	ق	ف	م	ا	م	و			
۱۱	ج	ا	ن	ا	ن	ر	د	ی	۱۲	د	ر	ی		
۱۲	ن	ز	ی	ه	ر	ا	م	ش	ک	ی	س	ت	۱۳	
۱۳	ا	م	د	ج	و	م	ت	م	ا	ت	ی	ت	۱۴	
۱۴	ک	ا	ر	و	ا	م	ب	ل	م	ا	ن	۱۵		
۱۵	ا	ر	و	س	ی	ن	ک	ا	غ	د	ق	ی	۱۶	

کارگاه زندگی

روان رنجوری، روان آزرده گرایی یا نوروتیسیزم (neuroticism) یکی از پنج ویژگی شخصیتی بزرگ (big5) است که معمولا به عنوان تمایل به اضطراب، افسردگی، شک به خود و سایر احساسات منفی تلقی می شود. تمام خصوصیات شخصیتی از جمله روان رنجوری در یک طیف قرار دارند و تنها بعضی از افراد بسیار روان رنجورتر از دیگران هستند. گاهی اوقات در نظریه Big5 نوروتیسیزم به عنوان کم ثباتی عاطفی یا احساسات منفی

چرا همیشه از خودمان

ناراضی هستیم؟

توصیف می شود. تحقیقات نشان می دهد که میزان روان رنجوری فرد مانند سایر خصوصیات شخصیتی، تا حدی توسط ژنتیک و همچنین تأثیرات محیطی (که عمدتاً به حساب نمی آیند) شکل گرفته است. برای کسی که بسیار روان رنجور است، رفتار شدن در الگوهای فکری معیوب و ابتلا به افسردگی یا اضطراب به راحتی صورت می پذیرد. آیا آکاری وجود دارد که فرد بتواند انجام دهد تا روان رنجوری خود را بهتر کند؟ تحقیقات نشان می دهد که

خصوصیات شخصیتی وحی منزل و غیرقابل تغییر نیستند و می توانند در طول دوران زندگی تغییر کنند، به خصوص بعد از یک رویداد مهم در زندگی مانند ازدواج یا تولد فرزند. به عقیده روان شناسان برای روان رنجوری راهکارهای مختلفی برای کاهش عوارض آن وجود دارد. ازجمله این راهکارها می توان به شکرگزاری، تمرین ذهن آگاهی، افزایش مهارت حل مسأله، تمرین مدیریت استرس و اضطراب اشاره داشت.

ارمغان تاریک مد گرایی برای نسل جدید

پوشیدن لباس های نامتعارف بین جوانان به بهانه مد

و متمایز شدن از دیگران چند سالی است شکل افراطی به خود گرفته است

بیش از یک دهه است لباس هایی وارد بازار مد و پوشاک شده اند که هیچ سختیتی با فرهنگ و آموزه های دینی ما ندارند. شلوارهایی که از چند ناحیه پاره هستند و بدن را نمایان می کنند و امروزه به مد مد های مختلف که غالب آنها برگرفته از فرهنگ و الگوی غربی است، می توان شاهد لباس هایی با مدل ها، مارک ها و کلماتی بیگانه و مفاهیم نامتعارف بود که بسیاری از همین جوان ها حتی مفهوم آنها را نمی دانند اما از آن استفاده می کنند. لباس هایی که کم کم به انتخاب اول جوانان و نوجوانان تبدیل شده است. مدل های عجیب و غریبی که بسیاری از جامعه شناسان علت گرایش جوانان به آنها را تفکر در متمایز شدن از جامعه می دانند. اما ممدقا متفاوت بودن گاهی با ناهنجار جلوه کردن یا خودنمایی های زننده و پیروی از مدل ها و الگوهای نامتعارف همراه می شود و به جای این که شخص آراسته و زیبا شود، زننده به نظر می رسد.

تاهمینه سبختی‌شاد گروه جامعه

شده است. اما حالا سؤال اینجاست که آیا تعارضی بین زیبایی و مدگرایی وجود دارد؟

مدگرایی جوانان، نظام هویتی متفاوت

هرگاه در مورد نسل جوان صحبت می کنیم باید بدانیم که فرد در این دوران گرایش زیادی به استقلال در رفتار، اندیشیدن، سبک زندگی و حتی نوع پوشش خود دارد. دکتر فاطمه موسوی ویاپه، جامعه شناس مسائل اجتماعی در گفت وگویی خود با جام جم با اشاره به استفاده جوانان از مد برای نشان دادن استقلال نیز می گوید: «در همه کشورها توسعه یافته، مد مخصوصا در بین جوانان شیوه ای برای نشان دادن سلیقه، استقلال و حتی به نوعی مقاومت در برابر فرهنگ والدین شان به شمار می رود. یعنی آنان با استفاده از مد می خواهند نشان

دهند که ما متفاوت از پدر و مادرمان فکر می کنیم و سلیاق و علایق مختلفی داریم. به صورت کلی جوان با استفاده از مد، نظام معنایی و هویتی متفاوتی را برای خود رقم می زند.» بنابراین برای جوان این که بتواند این استقلال را به اطرافیان خود نشان دهد و اگر راه های بروز استعدادش اتسداد یافته باشد به مد روی می آورد.

نقش والدین

در مواجهه با مدهای نامتعارف

در گذشته جوانان از نحوه گفتار و رفتار گرفته تا پوشش، تحت تأثیر مستقیم والدین بودند؛ اما امروزه این گونه نیست. موسوی ویاپه هم بر این باور است که دقیقا این نسل از لباس ها و مدهایی بهرو می برند که والدین و حتی اطرافیان شان آنها

را زشت می پندارند و درحقیقت با لباس پوشیدن خود می خواهند یک سبک زندگی و الگوی هویتی متفاوتی را نشان دهند.
باین حال مد هر چه باشد، خوب یا بد، نکته مهم شیوه برخورد با آن است و در تایید یا رد آن نباید افراطی یا احساسی برخورد کرد و به نظر می رسد که نقش والدین در این خصوص و نوع مواجهه آنان نیز دارای اهمیت است. این جامعه شناس هم دراین باره عنوان می کند: «ما به عنوان یک والد نمی توانیم سلیاق خودمان را به نسل جدید تحمیل کنیم؛ اما واقعیت این است که هرچه والدین در این خصوص حساس تر شوند و سختگیری بیشتری داشته باشند، اصرار جوان و نوجوان برای نشان دادن استقلال و بزرگ شدن با استفاده از مد بیشتر می شود.»

ساماندهی مد و لباس در اغما

در حالی که ما با گنجینه ای عظیم از لباس اقوام موажهیم که می تواند ایران را به قطب مد ایرانی -اسلامی تبدیل کند اما کوتاهی بی توجهی به حوزه مد ولباس موجب شده با آشفتگی عجیب در این حوزه مواجه باشیم

مد ولباس شاید قدمتی به اندازه قدمت انسان داشته باشد؛ اما رفته رفته مدها به سمت وسوی برهنگی پیش رفتند و همین هم ما جرای مد را جالش برانگیز کرد. به خصوص این که نبض مد کشورهایی مانند کشور ما، در مزون های زیرزمینی می تپد؛ به این معناکه شبکه های ماهواره ای و فضای مجازی به طور دائم در حال डाفته سازی برای زنان و دختران مان هستند و این مسأله موجب شده تا مدگرایی در کشورمان به چالشی بزرگ تبدیل شود؛ چراکه اغلب مد ها با فرهنگ ایرانی -اسلامی ما همخوانی ندارد. بر همین اساس بود که سال ۱۳۸۵ قانون ساماندهی مد و لباس از سوی مجلس شورای اسلامی تصویب شد و کارگروهی سال هاست متولی مسأله مد و لباس در کشور است؛ کارگروهی که گرچه سال ها از راه اندازی آن می گذرد، خروجی خاصی نداشته و همین مسأله موجب شده تا در حوزه مد و لباس شاهد نوعی ولنگاری فرهنگی باشیم. روسری هایی که به جای روی سر، دور گردن

افتاده و پاتنهوای جلوبازی که آستین های کوتاه شان خیلی وقت ها را زده می شود تا بالاتر هم برود؛ این تصاویر را خیلی وقت ها در مکان های عمومی همچون اتوبوس، مترو یا سطح خیابان می بینیم. این در حالی است که حجاب در کشورمان درکارنیشه های فرهنگی و تاریخی اش یک قانون است که براساس مطالبه اکثریت جامعه تدوین شده، اما مانند بسیاری از قوانین نگاشته شده در حوزه فرهنگی شاهد اجرای آن نیستیم.

ترفند دور شدن از حجاب و عفاف

اصلی ترین ترفند هم برای دور کردن این قانون از اجرا، الوده کردن موضوع حجاب و عفاف با اغراض و اهداف سیاسی است که این مسأله موجب شده تا فرهنگ سازی و اقناع نسل جوان در مسأله عفاف و حجاب بی توجه بوده اند، به بخش های سلبی و برخورد های انتظامی و قانونی با قانون شکنان این عرصه هم توجهی نداشته اند. شاید یکی از دلایل این وضعیت حجاب و عفاف بی توجهی به مسأله مد ولباس در جامعه باشد. در واقع می توان گفت مد و لباس ایرانی -اسلامی در سال های اخیر به دلیل محدودیت های فرهنگی، عدم انطباق با الگوها و

مشمول حمایت قانونی حقوق مؤلفان و مصنفان و کانون ثبت اختراعات و مالکیت صنعتی خواهد بود.

همچنین وزارت بازرگانی مکلف است برای دسترسی عمومی و حمایت از تولید و فروش پارچه ها و پوشاک متعلق با الگوهای ایرانی -اسلامی، نمایشگاه های عرضه فصلی مد لباس و پوشاک برگزار کند.

وزارت بازرگانی هم مکلف است برای حمایت از تولیدات داخلی با رعایت قانون مقررات صادرات و واردات مصوب سال ۱۳۷۲ و اصلاحات بعدی آن، عوارض گمرکی بر واردات تجاری پوشاک و پارچه های خارجی وضع کند. به نحوی که امکان رقابت برای تولیدکنندگان داخلی فراهم شود.

علاوه بر این وزارتخانه های تعاون، کار و امور اجتماعی ایرانی-اسلامی را در اولویت قرار دهند.

با تمام اینها عملا مد ولباس در کشورمان به خوابی عمیق فرو رفته است. این درحالی است که ما با گنجینه ای عظیم از لباس اقوام موажهیم که می تواند ایران را به قطب مد ایرانی -اسلامی تبدیل کند، اما کوتاهی در اجرای این قانون بی توجهی به حوزه مد ولباس موجب شده با آشفتگی عجیب در حوزه مد ولباس مواجه باشیم.

مصادیق جامعه ایرانی، نوع نگاه به مقوله حجاب و... همچور واقع شده و به حالت اغما رفته است.

قانونی که نوشته شد ولی اجرا نشد!

قانون ساماندهی مد ولباس بر اساس یک نیاز شکل گرفت اما به درستی اجرایی نشد. در ماده یک این قانون آمده است؛ به منظور حفظ وتقویت فرهنگ و هویت ایرانی -اسلامی، ارج نهادن، تبیین، تثبیت و ترویج الگوهای بومی ملی، هدایت بازار تولید و عرضه البسه و پوشاک براساس طرح ها و الگوهای داخلی و نیز در جهت ترغیب عموم مردم به پرهیز از انتخاب و مصرف الگوهای بیگانه و غیرمأنوس با فرهنگ و هویت ایرانی، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی مکلف است جهت بی ریزی ساختار مدیریتی موضوع این قانون، کارگروهی (کمیته ای) متشکل از یک نفر نماینده تام الاختیار از هرکدام از وزارتخانه های فرهنگ و ارشاد اسلامی، آموزش وپرورش، بازرگانی و صنایع و معادن و سازمان های صداوسیما جمهوری اسلامی ایران و مدیریت و برنامه ریزی کشور و سه نفر از نمایندگان صفوف ذی ربط (طراحان و تولیدکنندگان) و یک نفر نماینده از کمیسیون فرهنگی مجلس شورای اسلامی به عنوان ناظر تشکیل دهد.

بر اساس این قانون، طرح ها و الگوهای تولیدشده پارچه و لباس مبتنی بر نمادهای ایرانی -اسلامی